
Rozvoj ekologického zemědělství v ČR

Andrea Hrabalová
ČTPEZ

Biosummit 2016, Praha, 14. listopadu 2016

Hlavní milníky vývoje EZ v ČR

- 1990 **první podpora EZ** (investiční) poskytována MZe do roku 1992
- 1993 první národní předpis pro EZ včetně nastavení inspekce a certifikace a **zavedení jednotného státního loga „biozebry“**
- 1998 obnovení státní podpory pro EZ v rámci národních podpor mimoprodukčních funkcí zemědělství (předchůdce AEO)
- 2001 první **Zákon č. 242/2000 o ekologickém zemědělství** vzešel v platnost a MZe pověřila KEZ o.p.s. kontrolou EZ
- 2004 podpora EZ zavedena v rámci agro-environmentálních opatření HRDP (2004-06) a **1. Akční plán pro EZ do roku 2010**
- 2006 nové kontrolní organizace na trhu: ABCert AG, Biokont CZ
- 2007 zavedeno **bodové zvýhodnění pro subjekty EZ u pěti opatření v rámci osy I a III PRV (2007-2013)**, první rok sběru dat o EZ na ÚZEI (data o trhu od 2009)
- 2008 schválen program MZe „EZ a biopotraviny“ (navazující na AP), založena obchodní společnost PRODEJ-BIO

Hlavní milníky vývoje EZ v ČR

- 2009 založena Česká technologická platforma pro ekologické zemědělství (ČTPEZ)
- 2010 schválen **2. Akční plán pro EZ na roky 2011-2015**, zavedena státní úřední kontrola UKZUZ (SZPI a SVS od 2016)
- 2012 založeno obchodní družstvo „České biomléko“, započato **sledování ekonomiky ekofarem v rámci FADN**
- 2013 zprovozněn **Registr ekologických podnikatelů (REP)**, čtvrtá kontrolní organizace na trhu: Bureau Veritas Czech Republic
- 2014 založeny **dlouhodobé polní pokusy jen pro EZ** na UKZUZ, testování doporučených odrůd (pšenice a ječmen) pro EZ
- 2015 podpora pro EZ zavedena jako samostatné opatření v rámci nového PRV (2014-2020) a **3. Akční plán pro EZ na roky 2016-2020 schválen vládou**

OF development since 2004 = indicators

Základní indikátory	2004	2015
Zemědělství		
Celková výměra EZ / podíl na z.p.	263 299 ha / 6,2%	494 661 ha / 11,7%
Počet farem v EZ / podíl na farmách celkem	836 / 1,5%	4 115 / 8,7%
Podíl orné půdy na celkové z.p. v EZ x konvenci	8% x 72%	14% x 71%
Výroba		
Počet výrobců biopotravin/ podíl na všech výrobcích	116 / n.d.	542 (2,6%)
Počet faremních výrobců biopotravin / podíl na počtu ekofarem	n.d. (pod 2%)	204 (5%)
Trh (2005/2014)		
Velikost trhu biopotravin (mil. EUR)	17	74
Roční spotřeba biopotravin na obyvatele (EUR)	2	7
Podíl na celkovém trhu potravin a nápojů (%)	0,18%	0,72%
Státní podpora		
existence Akčního plánu	ano	ano
existence plateb pro EZ (PRV)	ano	ano
existence podpor pro EZ mimo PRV	ano	ano

Main success factors (2004-2016) = strengths

- fungující institucionální zázemí (legislativa, kontrola, logo, statistická data...)
 - dlouhodobá existence podpory EZ
 - významný rozsah EZ v ČR (12% podíl na z.p.)
 - dostatek produkce základních komodit (prvovýroba)
 - obrovský potenciál pro rozvoj (dynamický sektor - řada výzev - „živější“ přístup - ochota pro změny)
 - existence řady „dobrých příkladů“ v různých oblastech
-

Main obstacles (2004-2016) = weaknesses

- „neusazené“ institucionální zázemí pro další rozvoj EZ mimo základní rámec (poradenství, výzkum, vzdělávání, propagace, zpracování a odbyt) + kapacitní limity (lidské i finanční) => nízká spolupráce s důležitými organizacemi a státní správou => profesionalizace
- slabá koordinace v rámci sektoru EZ
- nízká osvěta a argumentace u odborné veřejnosti (proč potřebujeme EZ?)
- nízká osvěta a tím důvěra a spotřeba biopotravin veřejností (proč kupovat biopotraviny?)

Main challenges 2016= opportunities+threats

- změna životního stylu
poptávka po lokálnosti,
kvalitě, šetrnosti k přírodě
- začlenění EZ do běžných
existujících systémů a
evidencí
- dotace, podpory pro EZ
(*podpora spotřeby ve
státních institucích*)
- zahraniční inspirace /
příklady dobré praxe
- stav životního prostředí
- dlouhodobá stagnace
EZ sektoru (*vstup
pouze spekulantů*)
- ztráta reputace EZ a
důvěry spotřebitelů
- slabá politická /
odborná podpora EZ
- rostoucí byrokracie
- vlastnictví půdy a
nedostatek mladých
zemědělců



eAGRI Registr ekologických podnikatelů



Zaří 2016
Měsíc biopotravin
a ekologického zemědělství



ČESKÁ
BIO POTRAVINA®
2016



EKOVIN
Svaz integrované a ekologické
produkce hroznů a vína

bio spotřebitel.cz Bio-info
informační portál pro ty, kteří žijí BIO



ROČENKA
EKOLOGICKE
ZEMĚDĚLSTVÍ
V ČESKÉ REPUBLICE

